

Sundhedsstyrelsen

Direkte 38669931

Enhed for Evidens, Uddannelse og Beredskab

Journal-nr.: 20005652-

Islands Brygge 67

Dato: 30. januar 2020

2300 København S

Høring i forbindelse med dimensionering af speciallægeuddannelsen 2021-2025

Sundhedsstyrelsen har den 2. oktober 2019 fremsendt fire spørgsmål om udbud, efterspørgsel og dimensionering til besvarelse. Besvarelserne skal indgå i udarbejdelse af Dimensioneringsplan for 2021-2025.

Høringsmaterialet er sendt til hospitalsdirektionerne i Region Hovedstaden, Region Hovedstadens Psykiatri, Center for Sundhed, samt alle sundhedsfaglige råd samt de af Videreuddannelsesregion Øst nedsatte specialespecifikke uddannelsesråd. De indkomne svar indgår i nedenstående samlede svar.

Region Hovedstaden takker for at være høringspart.

Anbefalinger for dimensionering 2021-2025

Region Hovedstaden ønsker et sammenhængende sundhedsvæsen af høj kvalitet for alle borgere. Region Hovedstaden ønsker desuden, at der af hensyn til diskrepansen mellem udbud og efterspørgsel af speciallæger sikres så høj udnyttelse som mulig af tilgængelig uddannelseskapacitet. Helt overordnet ønsker Region Hovedstaden derfor en markant øgning af fleksibiliteten i dimensioneringen.

- Region Hovedstaden anbefaler, at dimensioneringen for Almen Medicin fastholdes på de nuværende 350 forløb årligt.
- Region Hovedstaden anbefaler, at dimensioneringen for Akutmedicin indtil videre fastholdes uændret samt, at antallet af hoveduddannelsesforløb i dette speciale tillægges den gældende dimensioneringsplan 2020.
- Region Hovedstaden anbefaler en udvidelse af dimensionering 2020 især indenfor specialerne Anæstesiologi, Gynækologi & Obstetrik, alle Intern Medicins specialer, Kirurgi, Klinisk Biokemi, Klinisk Genetik, Neurologi, Ortopædisk Kirurgi, Pædiatri, Radiologi, Samfundsmedicin og Urologi.

- Som alternativ til en fastlagt udvidelse af enkeltspecialer anbefaler Region Hovedstaden den gældende dimensionering 2020 tillagt en pulje på op til 5%, som forvaltes af den enkelte videreuddannelsesregion.
- Region Hovedstaden anbefaler, at ubesatte hoveduddannelsesforløb af den enkelte videreuddannelsesregion kan konverteres til et hoveduddannelsesforløb i andet speciale.
- Ratio mellem introduktionsstillinger og hoveduddannelsesforløb anbefales fastholdt for Almen Medicin. For alle øvrige specialer bør ratio være min. 2 og uden loft. Den enkelte videreuddannelsesregion kan selv fastlægge loft ud fra en vurdering af antal ansøgere til hoveduddannelsesforløb og tilgængelig uddannelseskapacitet.

Øvrige anbefalinger for dimensionering

Region Hovedstaden forventer, at såvel sundhedsvæsenets organisering som tilbud vil ændres de kommende år. Herudover må der fortsat ventes demografiske ændringer. Disse forhold vil stille krav til endnu større fleksibilitet og hurtigere tilpasning i dimensioneringen.

Region Hovedstaden anbefaler derfor, at der set i lyset af et ønske om et sammenhængende sundhedsvæsen af høj kvalitet for alle borgere foretages en vurdering og evt. justering af det enkelte universitets optag af medicinstuderende, ligesom der bør sikres mest mulig og gerne regionalt forankret fleksibilitet i den lægelige videreuddannelse, både når det gælder antallet af udbudte forløb men også i forhold til selve regelsættet og rammerne.

Sidst men ikke mindst anbefales det, at der i den kommende dimensioneringsperiode ses på de økonomiske og kapacitetsmæssige konsekvenser af den øgede tilgang til den lægelige videreuddannelse.

Svar på de stillede spørgsmål er indsat nedenfor.

Hvorledes opfattes den nuværende balance mellem udbuddet og efterspørgslen på speciallæger? Er der forskel på regionsniveau?

I Region Hovedstaden efterspørges flere speciallæger, end der udbydes. Det er indtrykket, at det samme er tilfældet i de øvrige regioner.

Årsagerne er flere. Hovedårsagerne er, at befolkningstilvæksten i Region Hovedstaden forventes at være ca. 10 % i kommende dimensioneringsperiode. Tilvæksten udgøres både af tilflyttere samt af et øget fødselstal. Herudover vil antallet af borgere over 65 år stige. Det vedlagte materiale viser tillige, at andelen af speciallæger i aldersgruppen 60+ er høj i Region Hovedstaden.

Borgerne efterspørger både nem adgang til lægehjælp i nærområdet men også mere kompleks behandling på højt fagligt niveau. Dette kræver en højere grad af speciallægekompetencer døgnet rundt på flere matrikler. Den øgede andel af borgere over 65 år stiller desuden krav til et øget antal vurderings- og behandlingsmæssige tilbud udenfor hospitalerne og medfører samtidig et øget behov for diagnostiske ydelser, bl.a. fordi flere kan tilbydes behandling.

Er der særlige kommunale og/eller regionale forskelle i efterspørgslen og udbuddet, som den kommende dimensioneringsplan skal tage højde for?

Region Hovedstaden udgør sammen med Region Sjælland Videreuddannelsesregion Øst. Region Sjælland har større udfordringer i forhold til både efterspørgsel og udbud af speciallæger end Region Hovedstaden. Dette forhold kan ændres ved at øge antallet af især hoveduddannelsesforløb. Generelt er der få ledige hoveduddannelsesforløb i Videreuddannelsesregion Øst, så et øget antal vil dels medføre et øget antal læger i uddannelsesansættelse i begge regioner men vil på sigt også øge rekrutteringsgrundlaget for speciallæger.

Allerede nu uddannes godt 1.300 kandidater årligt og den gældende dimensioneringsplan sikrer højst uddannelse af 1.150 speciallæger årligt. Dette misforhold kan i løbet af dimensioneringsperioden føre til en "pukkel" på ca. 500 læger uden umiddelbar udsigt til at blive speciallæge.

Den kommende dimensioneringsplan bør i videst muligt omfang sikre, at al til rådighed værende uddannelseskapacitet udnyttes.

Vurderes udviklingen i efterspørgslen af speciallæger de kommende år at være større eller mindre end det forventede udbud, jf. hovedscenariet Figur 10? Med hvilken begrundelse?

For en række specialer er svaret "JA, større", men om dette også gælder for alle specialer samlet, er sværere at udtale sig om. Udviklingen peger dog på, at efterspørgslen vil øges begrundet i følgende forhold,

- Øget antal borgere over 65 år
- Nye behandlingsmuligheder og flere opgaver
- Etablering af Mor/Barn Center på Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler
- Ændret organisering af sundhedsvæsenet medfører ikke automatisk et mindre behov for speciallæger
- Der er ikke taget højde for Sundhedsstyrelsens anbefalinger om øget tilstedeværelse døgnet rundt af en række specialer
- Efterspørgsel på hurtig behandling af speciallæge og nye behandlinger

Hvilke faktorer forventes at kunne få indflydelse på behovet for speciallæger?

De væsentligste faktorer er nævnt under det ovenstående spørgsmål. Herudover forventes en betydelig afgang af speciallæger grundet ønske om pensionering.

Afsluttende kommentarer

Generelt anbefaler Region Hovedstaden, at dimensioneringen bliver langt mere dynamisk og fleksibel samt, at den enkelte videreuddannelsesregion får langt større råderum. Årsagen til denne anbefaling er, at såvel demografi, teknologi som politiske beslutninger medfører krav til hurtig omstilling i sundhedsvæsenet.

På nationalt plan anbefales det at følge udviklingen af nye behandlingsmetoder samt ændret organisering. Herudover bør det løbende vurderes, i hvilken grad den markante stigning i antallet af såvel læger under uddannelse som studerende har betydning for den samlede uddannelseskapacitet og ikke mindst uddannelseskvalitet. Sidst men ikke mindst bør det jævnligt vurderes, om det antal læger, der uddannes, er det korrekte antal. Både fordi det såvel ud fra et samfundsøkonomisk som et individuelt perspektiv er uhensigtsmæssigt at uddanne flere læger, end der reelt er brug for - ikke mindst fordi lægeuddannelsen er bekostelig og fordi de, der optages på lægestudiet, såfremt de ikke kom ind der, må forventes at have alle forudsætninger for at blive kvalificeret indenfor andre områder til gavn for samfundet.

På vegne af Region Hovedstaden
Med venlig hilsen

Lise Møller
Sekretariatschef
lise.moeller@regionh.dk